

Uutisia – NAVin rutiiniarvostelu 9. elokuuta 2016

Uudet pohjoismaiset jalostusarvostelut on laskettu NTM-kokonaisjalostusarvolle, tuotos- ja rakenneominaisuuksille, hedelmällisyydelle, utareterveydelle, muille hoidoille, lypsettävyydelle, vuodolle ja luonteelle, poikimaominaisuuksille, kasvulle, kestävyydelle, vasikan elinvoimalle ja sorkkaterveydelle. NAV laskee arvostelut roturyhmittäin:

Holsteinarvostelu, mukana olevat rodut: Tanskan holstein, Tanskan punainen holstein, Ruotsin holstein ja Suomen holstein. Suomen ayrshire ja suomenkarja ovat mukana holsteinarvostelussa vain tuomassa lisäinformaatiota. Tanskassa punaiset holsteinit käsitellään omana rotunaan (indeksit standardoidaan omaan rotukeskiarvoon), Suomessa ja Ruotsissa kaikki holsteinit käsitellään samana rotuna.

Punaisten rotujen (RDC) arvostelu, mukana olevat rodut: Tanskan punainen (RDM), Ruotsin punakirjava rotu (SRB), Suomen ayrshire ja suomenkarja. Suomen holstein on mukana arvostelussa vain tuomassa lisäinformaatiota.

Jerseyarvostelu, mukana oleva rodut: Tanskan jersey ja Ruotsin jersey (vain tuotos- ja rakenneominaisuuksien arvostelu).

Muutoksia NAV-arvosteluun

Genomiarvostelu

Ei muutoksia.

Jälkeläisarvostelu

Ei muutoksia.

Taulukko 1. Ominaisuuksien painokertoimet NTM:ssa.

	RDC	Holstein	Jersey	Punainen Holstein
Tuotos*	1.00/0.91	0.75/0.68	0.87/0.78	0.75/0.68
Kasvu	-	0.06	0.00	0.11
Hedelmällisyys	0.24	0.31	0.20	0.23
Syntymäindeksi	0.13	0.15	0.06	0.17
Poikimaindeksi	0.11	0.17	0.06	0.17
Utareterveys	0.30	0.35	0.44	0.35
Muut hoidot	0.11	0.11	0.04	0.12
Sorkkaterveys	0.05	0.08	0.05	0.10
Kestävyys	0.07	0.11	0.08	0.11
Koko	0.00	0.00	0.00	0.00
Jalat	0.08	0.12	0.04	0.15
Utare	0.35	0.25	0.26	0.24
Lypsettävyys	0.09	0.08	0.10	0.08
Luonne	0.03	0.03	0.03	0.03
<u>Vasikan elinvoima</u>	0.22	0,14	0.12	0,14

*Painokerroin sonneilla ja genomitestatuilla naarailla/painokerroin genomitestaamattomilla lehmillä, joilla on omia tuotostietoja laskennassa mukana.

Taulukko 2. NTM:n ja eri ominaisuuksien väliset korrelaatiot. Korrelaatiolaskelmissa on ollut mukana sonneja seuraavasti: RDC (358 sonnia, syntyneet vuosina 2008-2010) HOL (472, 2008-2009), JER 179, 2007-2010)

	RDC	HOL	JER
Tuotos	0.63	0.48	0.55
Kasvu	0.02	0.10	0.20
Hedelmällisyys	0.22	0.43	0.32
Syntymäindeksi	0.25	0.35	0.14
Poikimaindeksi	0.22	0.30	0.38
Utareterveys	0.27	0.42	0.56
Muut hoidot	0.15	0.45	0.18
Sorkkaterveys	0.05	0.36	0.10
Kestävyys	0.49	0.61	0.62
Koko	-0.00	-0.10	0.18
Jalat	0.33	0.19	0.12
Utare	0.26	0.14	0.30

Lypsettävyys	0.16	0.02	0.17
Luonne	0.04	0.00	0.07
Vasikan elinvoima	0.26	0.27	0.36

Vertailuryhmä

Sonnien ja lehmien jalostusarvot ilmaistaan suhteellisina indekseinä, jolloin kaikkia eläimiä verrataan samaan vertailuryhmään. Tämän arvostelun vertailuryhmän (joiden indeksien keskiarvo on 100) muodostavat 9.8.2011-9.8.2013 väliä aikana syntyneet lehmät.

NTM:n julkaiseminen

Sonnin NTM julkaistaan, jos sonnilla on virallinen arvostelu (joko NAV-arvostelussa tai Interbullin arvostelussa) tuotosominaisuuksissa, rakenteessa ja utareterveydessä. Virallisella arvostelulla tarkoitetaan sitä, että sonni täyttää kyseisen ominaisuuden arvosteluvarmuskriteerit. NTM:ää laskettaessa käytetään ensisijaisesti ominaisuuden NAV-arvostelua. Ulkomaiselle sonnille käytetään NAV-arvostelun puuttuessa kyseisen ominaisuuden Interbull-arvostelua. Mikäli sonnilla ei ole jossain ominaisuudessa NAV- tai Interbull-arvostelua, lasketaan sonnille suvun mukainen odotusarvo.

Jalostusarvojen julkaisu

Suomessa, Ruotsissa ja Tanskassa keinosiemennyskäytössä olevien sonnien viralliset jalostusarvot julkaistaan [NAV Sonnihaussa](#). Ulkomaisille sonneille, jotka on rekisteröity keinosiemennyskäyttöön Suomessa, Ruotsissa tai Tanskassa, julkaistaan genomiset jalostusarvot kaikissa niissä ominaisuuksissa, joissa Interbull laskee jalostusarvot. Mikäli ulkomaisille sonneille halutaan genomiset jalostusarvot sorkkaterveydessä, vasikan elinvoimassa, muissa hoidoissa ja kasvussa, niin tästä tehdään erillinen sopimus.

Viralliset NAV:n laskemat genomiset jalostusarvot ulkomaisille keinosiemennyssonneille, joita ei käytetä keinosiemennykseen Suomessa, Ruotsissa tai Tanskassa, julkaistaan [NAV:n kotisivuilla](#). Sivuilta löytyvillä listoilla julkaistaan myös Suomessa, Ruotsissa ja Tanskassa keinosiemennyskäytössä olleiden sonnien genomiset jalostusarvot. Listoilla julkaistaan kaikkien yli 10 kuukautta ja enintään 5 vuotta vanhojen sonnien genomiset jalostusarvot ja listat on tarkoitettu pääasiassa ulkomaisille keinosiemennysorganisaatioille.

Interbull-jalostusarvot julkaistaan [NAV Interbull-haussa](#). Huhtikuusta 2016 lähtien NAV ei laske NTM:ää genomisten jalostusarvojen perusteella. Interbullin säännöt eivät tätä vaadi eikä se myöskään ole kansainvälinen käytäntö.

Lisätietoja englanninkielisessä uutiskirjeessä NAV:n englanninkielisillä sivuilla.